

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060201

DOM
2015-09-30
Stockholm

Mål nr
M 5785-15

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2015-06-01 i mål nr M 975-15, se bilaga

KLAGANDE

G D

MOTPARTER

1. Bygg- och miljönämnden i Finspångs kommun
612 80 Finspång

2. B K

3. B-M K

SAKEN

Föreläggande om begränsning av eldning i braskamin på fastigheten X i Finspångs kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen fastställer Bygg- och miljönämndens beslut den 31 juli 2013, dnr 2012.63-31, samt återförvisar målet till nämnden för fortsatt handläggning.

Dok.Id 1227448

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

G D har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva den överklagade domen och besluta att braskaminen på fastigheten X ska monteras ner, alternativt att kaminen ska beläggas med eldningsförbud.

Bygg- och miljönämnden i Finspångs kommun (nämnden) samt **B och B-M K** har samtliga bestritt ändring.

UTVECKLING AV TALAN I MARK-OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

G D har i huvudsak anfört. Det tränger in giftig rök från grannfastigheten i bostaden, vilket orsakar huvudvärk, hosta samt sveda i ögon och hals. Grann- fastighetens placering av skorstenen står i strid med plan- och bygglagen. Nämnden har underlåtit att ta reda på skorstenens placering och byggnadens belägenhet. Braskaminen är förvisso typgodkänd och rökkanalens täthet har kontrollerats av sotarmästare men det är helt olämpligt att placera en skorsten på ett platt tak cirka tre meter från grannfastighetens vädringsfönster. På den aktuella platsen kan inte röken alltid stiga uppåt, eftersom det finns en trädbevuxen bergsslutning tätt bakom huset, vilket nämnden bör vara införstådd med. Nämnden, som fattade sitt beslut först efter en anmälan till Justitieombudsmannen, anser att en begränsning av eldningen till två gånger i veckan med högst fyra timmar åt gången är tillräckligt. Nämnden anser att kvarvarande besvär är att ses som ringa och för att komma till rätta med kvarvarande besvär får hon själv installera fläktar som suger ut luften ur drabbade rum. Detta skulle ge en fortlöpande kostnad för ökad elektricitet, och det är inte rimligt när det är grannfastighetens braskamin som är upphov till denna merkostnad.

Nämnden har bl.a. anfört. De faktorer som har framförts av **G D** har beaktats i nämndens beslut och fastighetsägarna har förelagts att vidta långtgående begränsningar och skyddsåtgärder. Det har inte framkommit några nya faktorer som ändrar den bedömningen. Enligt föreläggandet ska inte eldning ske när vind- och väderförhållandena är sådana att det finns risk att rök förs ner över intilliggande fastigheters tak, takfönster och ventilations huv. Skulle rök vid något tillfälle ändå

föras ner över intilliggande fastigheters tak, är ventilationshuven en frånlufts huv varför det inte föreligger någon risk att rök tar sig in den vägen. Ett takfönster, som kan användas för tillfällig vädring, bör inte stå öppet under en längre tid eftersom befintlig ventilation då sätts ur funktion. Risken att rök förs ner över taket när takfönstret används för vädring bedöms som liten. De begränsningar och skyddsåtgärder som nämnden har beslutat om innebär en minimering av risken för störningar till få tillfällen och sådan omfattning att de inte kan anses utgöra någon olägenhet för människors hälsa och miljö.

B K och **B-M K** har i huvudsak anfört. Gällande regler har följts vid installationen av braskaminen. En behörig installatör utförde installationen och braskaminen provtrycktes av en sotarmästare med godkänt resultat. Efter klagomål i januari 2012 förhöjdes skorstenen med 60 cm. De har eldat maximalt 25 gånger per år från hösten 2009 till årsskiftet 2012. Under 2013 eldade de vid sju tillfällen om cirka två timmar vid vardera tillfället. Mellan den 13 april 2013 och den 29 januari 2015 eldades inget alls, ändå kvarstod G Ds problem under den perioden. Det finns ytterligare tre eldstäder i radhuslängan och de skorstenarna är mycket lägre.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Av rättspraxis följer att vedeldning inom tätbebyggda områden endast får ske i begränsad utsträckning (se t.ex. MÖD 2004:63). För att krav ska kunna ställas med stöd av 26 kap. 9 § miljöbalken, MB, måste dock en bedömning göras i varje enskilt fall.

Nämnden har i det aktuella målet funnit att eldning i braskaminen på fastigheten X kan ge upphov till en sådan olägenhet som avses i 2 kap. 3 § och 9 kap. 3 § MB. I redogörelsen för sitt beslut anger nämnden att det vid tillsynsbesöket den 20 april 2012 inte noterades någon kvarvarande röklukt i G Ds bostad och att det därför inte finns anledning att helt förbjuda vedeldning i braskaminen. Av tjänsteanteckningen från nämnda tillsynsbesök anges emellertid att det inte var möjligt att bedöma olägenheten inne hos G D, eftersom vindriktningen vid inspektionstillfället var bort från hennes bostad. Det framgår i övrigt av utredningen i

målet att braskaminen har installerats i en radhuslänga med platta tak, att radhuslängan är belägen framför en höjd och att avståndet endast är ca två meter mellan skorstenens öppning och G Ds tak, som har öppningsbara fönster.

Mot denna bakgrund finner Mark- och miljööverdomstolen att nämndens utredning inte ger tillfredställande stöd för att det är tillräckligt med endast den eldningsbegränsning som nu föreskrivits. För att nämnden ska ansetts ha uppfyllt sin utredningsskyldighet bör nämnden genomföra en proveldning av braskaminen under sådana förhållanden att det går bedöma om vedeldningen kräver ytterligare tillsynsåtgärder.

Mark- och miljööverdomstolen fastställer således nämndens beslut den 31 juli 2013 om begränsad användning av braskaminen och återförvisar målet till nämnden för fortsatt handläggning i enlighet med vad som angetts ovan.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Liselotte Rågmark och Roger Wikström, tekniska rådet Anna-Lena Rosengården samt hovrättsrådet Gösta Ihrfelt, referent.

Föredragande har varit Johan Erlandsson.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2015-06-01
meddelad i
Växjö

Mål nr M 975-15

KLAGANDE
G D

MOTPART

1. Finspångs kommun, Bygg- och miljönämnden
612 80 Finspång

2. B K

3. B-M K

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen Östergötlands läns beslut 2015-02-24 i ärende nr 505-9158-13, se bilaga 1

SAKEN

Eldning i braskamin på fastigheten X, Finspångs kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 324762

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 100 E-post: mmd.vaxjo@dom.se	0470-560 125	måndag – fredag 08:00-16:00

YRKANDEN M.M.

G D har yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva underinstansernas beslut och meddela B och B-M K förbud att elda i den aktuella braskaminen på fastigheten X.

Hon har som grund för yrkandet anfört sammanfattningsvis följande.

B och B-M K har uppfört en skorsten, vars placering står i strid med både Boverkets byggregler och med miljöbalkens bestämmelser. Giftiga rökgaser förs på grund av detta in i hennes hus. Att långsiktigt och regelbundet utsättas för dessa giftiga gaser utgör en risk för både luftrörsproblem och cancer. Enligt miljöbalken är det B-M och B K som ska ha tillräcklig kunskap om hur människors hälsa och miljön påverkas och kan skyddas. De ska alltså känna till både Boverkets byggregler och miljöbalkens hänsynsregler. Bevisbördan ligger på B-M och B K. Skadeansvaret ligger på den som orsakat skadan. Det är alltså inte hon som är skyldig att bygga om sitt hus för att slippa få in de giftiga gaserna, något som Finspångs kommun försöker påstå i den skrivelse som hon mottagit efter deras inspektion. Enligt hennes uppfattning har Finspångs kommun inte brytt sig om att kontrollera att hänsynsreglerna kan antas följa miljöbalkens krav. I bygganmälan, som lämnats in 2009, finns ingenting nämnt om skorstenens placering. Genom fotografier som hon bifogat överklagandet anser hon att hon tydligt visat att rökgaser förs ned mot hennes tak och hennes vädringsfönster och att gaserna även förs in i huset. De fasta partiklarna d.v.s. sotet avsätts på fönster och väggar, medan gasformiga partiklar utan vidare kan transporteras längre in i huset. Dessa gaser är illaluktande och giftiga. Den begränsningen som Finspångs kommun beslutat om är otillräcklig. Att B-M och B K ska tillåtas att elda två gånger i veckan 4 timmar per gång kan inte vara rätt. Detta innebär att hon långvarigt och regelbundet kan utsättas för giftiga och cancerframkallande ämnen i sitt hem. Att skorstenen förhöjts har inte varit en tillräcklig åtgärd. Den förskräckliga nedsotning som bilderna visar har skett efter förhöjningen.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Mark- och miljödomstolen delar länsstyrelsens bedömning. Vad G D anfört i sitt överklagande ändrar inte domstolens bedömning. Hennes överklagande ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 22 juni 2015.

Bengt Johansson

Mats Käll

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Bengt Johansson, ordförande, och tekniska rådet Mats Käll.